

Memo

spelregels proefprojecten gevolgklasse 1 - Wkb

Inleiding

Belangrijk onderdeel binnen de implementatie van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (verder: Wkb) is de uitvoering van proefprojecten. In het Bestuursakkoord is opgenomen dat de resultaten uit de proefprojecten één van de aspecten is voor het besluit over de inwerkingtreding van het stelsel van kwaliteitsborging. Uit de proefprojecten moet naar voren komen dat er *geen onoverkomelijke knelpunten* zijn voor de invoering van het stelsel van kwaliteitsborging. De proefprojecten zijn volgens het Bestuursakkoord succesvol indien aantoonbaar sprake is van leereffecten en een inslijtend patroon van samenwerking tussen het bevoegd gezag en alle betrokken partijen bij de proefprojecten. Om de proefprojecten goed te laten verlopen en de resultaten als indicator te kunnen gebruiken zijn spelregels noodzakelijk.

In dit memo zijn randvoorwaarden (zie bijlage 1) en spelregels voor de uitvoering van proefprojecten opgenomen die in lijn zijn met het Bestuursakkoord en het implementatieplan¹. Deze zijn tot stand gekomen door consultatie van diverse instrumentaanbieders, kwaliteitsborgers en vertegenwoordiging van het bevoegd gezag (VBWTN). Alle input is verzameld in een concept memo die op 21 juni 2019 in de Stuurgroep Kwaliteitsborging is besproken. Vervolgens is naar aanleiding van dit overleg een concept definitieve versie van het memo opgesteld. Die tenslotte middels een schriftelijke ronde definitief is vastgesteld.

Het memo is op verzoek van de Stuurgroep Kwaliteitsborging – vooruitlopend op de vorming van de Regiegroep, Begeleidingsgroep proefprojecten en de toelatingsorganisatie – opgesteld. De Stuurgroep Kwaliteitsborging onderschrijft de inhoud van dit memo en verzoekt het ministerie van BZK dit memo als basis te verstrekken aan de (formele) Regiegroep, de Begeleidingsgroep proefprojecten en toelatingsorganisatie.

Kader

Onder de Wet kwaliteitsborging moet de vergunninghouder bij gereedmelding van het bouwwerk met een verklaring van een kwaliteitsborger – die werkt op basis van een toegelaten instrument – dat er een gerechtvaardigd vertrouwen is dat wordt voldaan aan de regelgeving.

De preventieve toets aan de bouwtechnische eisen waaraan het bouwwerk moet voldoen vervalt. Dit vanuit de gedachte dat het er niet om gaat dat bouwplannen aan de regelgeving voldoen, maar dat het vervaardigde bouwwerk – het eindproduct – bij oplevering voldoet aan de regels. In plaats van de preventieve toets door de gemeente legt de vergunninghouder aan de gemeente verantwoording af over de naleving van de technische regels. Dit gebeurt door het overleggen van een risicobeoordeling vóór de start van de bouw en een dossier bevoegd gezag en een verklaring van een daartoe gerechtigde kwaliteitsborger bij de gereedmelding.

De rol van de gemeente in het kader van bestuurlijke handhaving verandert niet. De private kwaliteitsborger vervangt niet het publieke toezicht en is ook geen verlengstuk van het publieke toezicht.

De risicobeoordeling die bij de melding² moet worden aangeleverd wordt door de gemeente gebruikt om haar toezichthoudende taak van waarnemen, beoordelen en interveniëren vooraf inhoud en richting te geven. “De risicobeoordeling biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid om invulling te geven aan zijn preventieve rol om als bevoegd gezag de repressieve rol uit te kunnen oefenen. In het kader van de handhavende taak kan het bevoegd gezag, indien daartoe in het

¹ Naast de spelregels voor proefprojecten zal het implementatieplan d.d. januari 2017 worden geactualiseerd aan de hand van het bestuursakkoord en input vanuit de Stuurgroep Kwaliteitsborging.

² Onder de Omgevingswet wordt de bouwtechnische vergunning voor bouwwerken die vallen onder de Wkb vervangen door een melding. De gemeente bepaalt zelf of een omgevingsplanvergunning – het ruimtelijke deel van de publiekrechtelijke toestemming om te mogen bouwen – moet worden aangevraagd.

specifieke geval aanleiding wordt gezien, tijdens de bouw informatiemomenten en stopmomenten aan de vergunninghouder opleggen.”³

Randvoorwaarden/uitgangspunten

Voor de uitvoering en deelname aan de proefprojecten zijn randvoorwaarden en uitgangspunten gesteld. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van deze memo. Belangrijke randvoorwaarden zijn onder andere afkomstig uit het Bestuursakkoord. Ten behoeve van de implementatie van het stelsel zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Partijen streven naar een hoeveelheid uit te voeren proefprojecten per gemeente van 10% van alle vergunningen onder Gevolgklasse 1;
- In de proefprojecten worden verschillende instrumenten onder Gevolgklasse 1 beproefd en wordt rekening gehouden met meerdere vormen van oplevering (bijvoorbeeld casco en projectmatige/gefaseerde opleveringen);
- De Regiegroep⁴ stelt een Begeleidingsgroep in om een uniforme inrichting, begeleiding en evaluatie van de proefprojecten te organiseren. De Begeleidingsgroep kent een onafhankelijk voorzitter;
- De Regiegroep stelt tevens een onafhankelijke adviseur in die het bevoegd gezag en de bij het proefproject betrokken marktpartijen bijstaat bij het oplossen van verschillen in inzicht;
- De Begeleidingsgroep zorgt voor communicatie over de proefprojecten;
- Proefprojecten zijn succesvol indien:
 - aantoonbaar sprake is van leereffecten, bijstelling van voorwaarden en uiteindelijk het beeld dat er geen onoverkomelijke knelpunten meer zijn om de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking te laten treden.
 - sprake is van een inslijtend patroon van samenwerking in het stelsel tussen het bevoegd gezag en andere bij de proefprojecten betrokken partijen.

Spelregels

De spelregels voor de start van een proefproject zijn als volgt:

- Aan de proefprojecten doen alleen instrumenten mee die door de Begeleidingsgroep, of een voorloper daarvan, zijn beoordeeld en ‘toegelaten’;
- Voor de proefprojecten is een projectplan⁵ opgesteld, waarin ten minste de volgende punten zijn opgenomen:
 - Doelen van het proefproject (zie uitgangspunten);
 - Taken en rollen van de diverse deelnemers met daarbij het aanspreekpunt per deelnemer voor het betreffende project;
 - De wijze waarop en wanneer informatie wordt gedeeld met partijen⁶ (zie uitgangspunten);
 - Overlegmomenten;
 - Escalatielader;
 - De kosten en hoe deze worden verdeeld;
 - Afspraken over het informeren van derden dan wel het communiceren over de proefprojecten op lokaal niveau. Op landelijk niveau wordt dit uitgevoerd door de Begeleidingsgroep proefprojecten;
 - De wijze van monitoring van het proefproject (zie evaluatie proefprojecten);
 - De wijze van evaluatie van het proefproject (zie evaluatie proefprojecten);
 - Het aanspreekpunt voor het betreffende proefproject namens de deelnemende partijen.
- Het aanspreekpunt namens de deelnemende partijen meldt het project aan bij de Begeleidingsgroep proefprojecten. Hierbij verstrekt hij een samenvatting van het

³ Bestuursakkoord implementatie en invoering wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het bouwen, 17 januari 2019

⁴ Zoals bedoeld in paragraaf 4 van het Bestuursakkoord

⁵ Door de Begeleidingsgroep Kwaliteitsborging wordt in afstemming met VNG en VBWTN een format ter beschikking gesteld. Projectplan kan ook in ruime zin gelezen worden als dat over de genoemde punten tussen alle betrokken partijen die deelnemen aan het proefproject afspraken zijn gemaakt en dat deze zijn vastgelegd. Bij gelijksoortige bouwprojecten kan volstaan worden met een generiek projectplan.

⁶ Afgestemd op de informatienoodzaak van die partij.

- Projectplan en wordt aangegeven wie de deelnemers zijn;
- Het bevoegd gezag verstrekt een overzicht van de lokale eisen (onder andere bestemmingsplan, welstand, etc.) – die van invloed zijn op de bouwtechnische aspecten van het bouwwerk – in de vorm van bijvoorbeeld een kavelpaspoort⁷;
 - Indiening van gegevens en bescheiden volgt de wettelijke bepalingen, zoals deze zullen gelden na invoering van de Omgevingswet. De vergunningaanvrager levert de voor het verkrijgen van de Omgevingsplanvergunning (ruimtelijke ordening en welstand) en de omgevingsveiligheid benodigde informatie aan bij het bevoegd gezag. De bouwtechnische informatie wordt verstrekt aan de kwaliteitsborger. Uiterlijk 4 weken voor start bouw wordt het borgingsplan met daarin een beoordeling van de risico's aangeleverd aan het bevoegd gezag;
 - Kwaliteitsborging vindt op transparante en reproduceerbare wijze plaats, ofwel beoordelingsresultaten zijn 'naspeurbaar', waarbij de informatie over de beoordeling van de kwaliteit van een bouwwerk beschikbaar is voor iedere betrokken partij bij de uitvoering van een proefproject⁸;
 - Bij aanvang van de proefprojecten worden enkel en alleen de volgende (maatwerk)afspraken gemaakt met het bevoegd gezag:
 - Hoe om te gaan met gelijkwaardigheid in het kader van constructieve en/of brandveiligheid (zie uitgangspunten)⁹;
 - Welke bouwtechnische afwijkingen (ernst, omvang, intensiteit) tijdens de uitvoering moeten worden gemeld;
 - In welke situaties handhaving tijdens de uitvoering en na oplevering (zie uitgangspunten);
 - Gelijkwaardige situaties (gezondheid, bruikbaarheid en energiezuinigheid) worden beoordeeld door de kwaliteitsborger en hij deelt zijn oordeel met het bevoegd gezag alvorens akkoord wordt gegeven;
 - De kwaliteitsborger meldt alle – bouwtechnische – afwijkingen aan bij de bouw betrokken partijen¹⁰ en in afschrift volgens de gemaakte afspraken aan het bevoegd gezag;
 - De kwaliteitsborger meldt majeure – bouwtechnische – afwijkingen direct aan het bevoegd gezag. Majeure afwijkingen zijn:
 - Gebreken die de afgifte van de verklaring in de weg staan;
 - Gevaarlijke situaties;
 - Beëindiging werkzaamheden kwaliteitsborger voor oplevering/gereedmelding (feitelijk is er dan sprake van bouwen zonder kwaliteitsborger).
 - De kwaliteitsborger meldt bij oplevering alle eventuele resterende afwijkingen – die het afgeven van een verklaring in de weg staan – schriftelijk aan alle partijen¹¹;
 - Een dispuut, zowel procedureel als inhoudelijk, wordt aangemeld bij de Begeleidingsgroep proefprojecten. Een onafhankelijk adviseur van de Regiegroep kwaliteitsborging, zoals bedoeld in het Bestuursakkoord, zal als scheidsrechter optreden. Alle betrokkenen aanvaarden het oordeel van de scheidsrechter en zullen hiernaar handelen;
 - Indien sprake is van deelopleveringen/gefaseerd opleveren van een project dan is op basis van bovenstaande spelregels omtrent afwijkingen het bevoegd gezag op de hoogte of woningen wel/niet met afwijkingen worden opgeleverd (en in gebruik worden genomen). Let wel de verklaring kan pas worden afgegeven wanneer van alle onderdelen van het bouwwerk een gerechtvaardigd vertrouwen is dat voldaan wordt aan de bouwtechnische voorschriften;
 - Bij oplevering van het proefproject meldt de kwaliteitsborger het project af bij de

⁷ Hiermee zijn direct bij start van het proefproject de lokale eisen inzichtelijk en kan daarmee rekening worden gehouden bij het opstellen van de risicobeoordeling en de verdere uitwerking van het bouwplan.

⁸ Afgestemd op de informatienoodzaak van die partij.

⁹ Wanneer een beroep op gelijkwaardigheid wordt gedaan in het kader van constructieve en/of brandveiligheid valt het project niet meer onder Gevolgklasse 1.

¹⁰ Afgestemd op de informatienoodzaak van die partij.

¹¹ Afgestemd op de informatienoodzaak van die partij.

Begeleidingsgroep proefproject. Hierbij verstrekt hij een beknopte samenvatting van de uitgevoerde evaluatie (zie bijlage 2)¹².

Bij voorkeur worden de volgende aanvullende spelregels afgesproken:

- Organiseer een startgesprek bij ieder proefproject met nieuwe actoren;
- Stel een (interne) begeleider/projectleider aan die als een vorm van spelleider scherp is op de rollen, taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen. Daarnaast stuurt de begeleider op het leerproces en kan hij kennis uit andere proefprojecten inbrengen;

¹² Door de Begeleidingsgroep Kwaliteitsborging wordt in afstemming met VNG en VBWTN een format ter beschikking gesteld.

BIJLAGE 1: Uitgangspunten

Als randvoorwaarden voor de uitvoering van en deelname aan de proefprojecten¹³ gelden de volgende uitgangspunten:

- De in dit memo beschreven uitgangspunten en spelregels gelden voor proefprojecten onder Gevolgklasse 1¹⁴.
- Alle proefprojecten worden uitgevoerd volgens de in dit memo uniform beschreven randvoorwaarden en spelregels, waarbij eventuele specifieke afspraken gemaakt kunnen worden over korting op de leges¹⁵;
- Tijdens een proefproject geldt als uitgangspunt voor de rollen, taken en verantwoordelijkheden van het bevoegd gezag, kwaliteitsborger en instrumentaanbieder:
 - de wet, zoals deze is vastgesteld door de Eerste Kamer op 14 mei 2019,
 - de concept AMvB¹⁶, zoals deze in de voorhangprocedure is verstuurd aan de Tweede Kamer d.d. 1 mei 2017¹⁷,
 - het advies Ministeriele regeling dat door de Stuurgroep Kwaliteitsborging aan BZK is aangeboden, en
 - het Bestuursakkoord dat tussen VNG en het ministerie van BZK op 17 januari 2019 is gesloten.

Tevens wordt uitgegaan van een situatie zoals deze onder de Omgevingswet van kracht zal zijn: het bevoegd gezag verleent de omgevingsplanvergunning en is verantwoordelijk voor bouw- en sloopveiligheid.

- Alle betrokken actoren¹⁸ handelen conform hun nieuwe rol, taken en verantwoordelijkheden en daarbij respecteren zij elkaars nieuwe rol¹⁹;
- Het bestaande wettelijke stelsel is ook voor de proefprojecten van toepassing²⁰ en de gemeente dient dus formeel een omgevingsvergunning voor het bouwen conform de Wabo te verlenen. Om aan de wettelijke eisen te voldoen²¹ kan het bevoegd gezag op ieder moment over de overige gegevens en bescheiden behorende bij een bouwaanvraag beschikken. Daarbij gaat het om definitieve stukken rondom de bouwtechnische kwaliteit;
- Aan de proefprojecten doen alleen instrumenten mee waarvan verwacht mag worden dat deze – na een eventuele aanpassing – door de toelatingsorganisatie toegelaten zullen worden tot het stelsel van kwaliteitsborging. Vooruitlopend op de oprichting van de toelatingsorganisatie en de feitelijke toelating tot het stelsel worden instrumenten *voor* deelname aan de proefprojecten door de Begeleidingsgroep of derde partij de instrumenten beoordeeld²². Voorafgaand aan deze beoordeling wordt door het ministerie van BZK een toetskader²³ ter beschikking gesteld waarmee de instrumentaanbieder een zelfevaluatie kan uitvoeren. Instrumentaanbieders zijn verantwoordelijk voor de beoordeling of een kwaliteitsborger voldoet aan het instrument en de

¹³ De scope van een proefproject kan zowel een bouwplan betreffen als alleen een vergunningaanvraag.

¹⁴ Ook al is het uitgangspunt om proefprojecten uit te voeren onder Gevolgklasse 1, de minister heeft toegezegd in de derde termijn in de Eerste Kamer om ook al ervaring op te doen met proefprojecten onder Gevolgklassen 2 en 3 en monumenten. Voor dergelijke projecten kunnen de regels in dit document aangehouden worden of er kunnen separaat afspraken over gemaakt worden tussen deelnemende partijen.

¹⁵ Via de Regiegroep en/of het ministerie van BZK worden afspraken gemaakt met de VNG over de leges, zodat er vooraf duidelijkheid is over de hoogte van de leges.

¹⁶ Het bestuursakkoord is nog niet in de concept AMvB verwerkt. Parallel aan de uitvoering van de proefprojecten wordt het bestuursakkoord verwerkt in de lagere regelgeving. Specifieke punten vanuit het bestuursakkoord zijn wel al opgenomen in de spelregels.

¹⁷ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2017Z05696&did=2017D11861

¹⁸ Via de Regiegroep en/of het ministerie van BZK worden afspraken gemaakt met de VNG op welke wijze bestuurders geïnformeerd worden over dat de kwaliteitsborger volledig mandaat heeft voor de bouwkwiteit tijdens de proefprojecten (binnen het bestaande stelsel).

¹⁹ In het implementatieplan is per actor aangegeven wat de rol, taken en verantwoordelijkheden zijn. Daarbij is de aanbeveling gedaan om dit uit te werken in bijvoorbeeld infographics. Om inzicht te hebben in elkaars rollen en verantwoordelijkheden is op voorhand hierover snel duidelijkheid nodig. Advies is dan ook om in de maanden juli-augustus de rollen, taken en verantwoordelijkheden uit te werken in infographics.

²⁰ Zie ook de informatiebrochure voor deelnemers zoals die ook gemaakt is voor het experiment Chw:

<http://www.stichtingibk.nl/wp-content/uploads/2016/10/Grondgebonden-woningen-onder-het-Keurmerk-Garantiewoning.pdf>

²¹ Zie ook het memo *Nu al starten met pilots* (<http://www.stichtingibk.nl/wp-content/uploads/2014/01/Reikwijdte-aannemelijkheidstoets-nu-al-starten-met-pilots.pdf>)

²² Instrumenten die beoordeeld zijn om te mogen deelnemen aan de proefprojecten zijn nadrukkelijk nog niet toegelaten tot het wettelijke stelsel (dit is enkel en alleen een bevoegdheid van de toelatingsorganisatie).

²³ Protocol P502 Toetskader Toelating Instrumenten, dat door iBK is opgesteld in 2017 en geactualiseerd is op X juli 2019.

wettelijke eisen en derhalve aan de proefprojecten mag meedoen;

- Er is een centraal meldpunt voor aan- en gereedmelding van de proefprojecten, ingericht door de Begeleidingsgroep Proefprojecten (zoals bedoeld in het Bestuursakkoord);
- De doelstelling van de proefprojecten bouwt voort op de ervaringen die al in eerdere proefprojecten zijn opgedaan. Alle proefprojecten hebben eenzelfde gezamenlijke doel:
"Alle betrokken partijen binnen het stelsel van kwaliteitsborging voor te bereiden op hun nieuwe rolverdeling en werkwijze en inzicht te krijgen in informatiemomenten door ervaring op te doen en van hieruit lering te trekken en aanpassingen door te voeren in hun organisatie en/of werkwijze."
- Zowel de Wet als het Bestuursakkoord spreken over een *risicobeoordeling*²⁴. Door de Stuurgroep kwaliteitsborging wordt duidelijkheid gegeven over wat de inhoud is van de risicobeoordeling, wanneer en door wie deze opgesteld wordt en wanneer de risicobeoordeling aan het bevoegd gezag uiterlijk moet worden aangeleverd;
- Bij aanvang van een proefproject worden afspraken gemaakt hoe gehandeld wordt indien tijdens de uitvoering van een bouwproject onder Gevolgklasse 1 een beroep wordt gedaan op gelijkwaardigheid in het kader van constructieve en/of brandveiligheid. Daarbij kan gekozen worden voor a) de wettelijke bepaling dat het project wordt overdragen aan het bevoegd gezag of b) de inzet van een private kwaliteitsborger verder voort te zetten:
 - a. Bij de overdracht wordt het toetsrapport van de kwaliteitsborger overhandigd.
 - b. Het beroep op gelijkwaardigheid wordt door het bevoegd gezag – in samenspraak met de kwaliteitsborger – beoordeeld. De kwaliteitsborger neemt het resultaat mee en zet zijn werkzaamheden voort.
- In geval van afwijkingen van het Bouwbesluit kan het bevoegd gezag handhavend optreden. Hierbij wordt – net als op dit moment – gebruik gemaakt van de beoordelingsruimte²⁵ die het bevoegd gezag heeft om zo nodig af te zien van handhaving. Daar waar dit het geval is wordt de motivatie gedeeld met de overige bij de proefprojecten betrokken partijen, zo ontstaat duidelijkheid. In de volgende situatie dient in ieder geval handhavend te worden opgetreden:
 - Niet aanwezig zijn van de verklaring in verband met afwijkingen ten opzichte van het Bouwbesluit 2012. Het is aan het bevoegd gezag om te bepalen of afwijkingen dusdanig ernstig zijn dat er een gevaar voor de veiligheid of gezondheid is, of afbreuk wordt gedaan aan de bruikbaarheid of energiezuinigheid van het bouwwerk. De exacte invulling van de handhaving, wijze van herstel, termijnen, worden van geval tot geval bepaald;
 - Niet aanwezig/incompleteet zijn van het dossier bevoegd gezag. Het bevoegd gezag zal in dat geval een verzoek tot aanvulling aan de vergunninghouder doen. In het uiterste geval zal het bevoegd gezag een last onder dwangsom of bestuursdwang (verbod tot ingebruikname) opleggen.Daarnaast kan het bevoegd, indien er op basis van het dossier of op grond van andere signalen een ernstig vermoeden bestaat dat er niet gebouwd is in overeenstemming met de van toepassing zijnde bouwtechnische voorschriften, in het kader van haar handhavingstaak besluiten dat het bouwwerk – in afwachting van nader onderzoek – niet in gebruik mag worden genomen,
- De Begeleidingsgroep proefprojecten, zoals bedoeld in het Bestuursakkoord, zorgt voor externe communicatie over de proefprojecten.

²⁴ De Risicobeoordeling wordt nader uitgewerkt in de lagere regelgeving. In de nadere uitwerking zal worden geregeld welke informatie de risicobeoordeling moet bevatten.

²⁵ Concreet zicht op legalisatie: Van concreet zicht op legalisatie is sprake als het illegale bouwwerk of het illegale gebruik pas binnen de regels van het Bouwbesluit 2012 vallen.

Onevenredigheid: Indien handhavend optreden zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, behoort van handhaving te worden afgezien.

BIJLAGE 2: Evaluatie proefprojecten

Na afloop van een proefproject wordt een evaluatie gehouden om conclusies en aanbevelingen op te halen. De diepgang van de evaluatie is afhankelijk van de omvang van een uitgevoerd proefproject. Doel van de evaluatie is driedelig. Allereerst heeft de evaluatie betrekking op de deelnemers om te komen tot eventuele verbeterpunten (leerpunten) voor de eigen organisatie en/of werkwijze bij toekomstige (proef)projecten. Als tweede heeft de evaluatie betrekking op het verzamelen van informatie om vast te kunnen stellen of er sprake is van (onoverkomelijke) knelpunten voor de invoering van het stelsel van kwaliteitsborging. Daarnaast leveren de evaluaties ook informatie op over het implementatietraject, opleidingseisen en overige aspecten inzake de invoering uitwerking van lagere wetgeving. Uitgangspunt bij de evaluaties is dat naar het gehele project/proces wordt gekeken. Individuele (bouw)fouten en/of afwijkingen van het Bouwbesluit 2012 zijn weliswaar een indicator dat er verbeterpunten zijn maar zijn nadrukkelijk geen 'bewijs' dat een proefproject niet geslaagd is.

In de Stuurgroep Kwaliteitsborging is op 21 juni 2019 besloten dat het onderdeel evaluatie nader uitgewerkt gaat worden door de Regiegroep (zoals bedoeld in het Bestuursakkoord). De evaluaties moeten op eenzelfde wijze plaatsvinden, zodat een eenduidig en onderling vergelijkbaar beeld wordt verkregen. Vanuit de Regiegroep moeten ook duidelijk afspraken worden gemaakt over op welke wijze en welke resultaten uit de evaluaties gedeeld worden met wie en wanneer.

Onderstaand is een – niet limitatieve – opsomming gegeven van onderwerpen die meegenomen kunnen worden in de evaluaties.

- Vertrouwen;
- Competenties;
- Communicatie en informatievoorziening (o.a. gebouwdossier, toetsdossier, dossier bevoegd gezag);
- Samenwerking onderling;
- Duidelijkheid rollen, taken en verantwoordelijkheden;
- Onafhankelijkheid van de stakeholders;
- Voldoende (digitale) tools voor handen;
- Capaciteit aan kwaliteitsborgers;
- Werking van de instrumenten;
- Tijd
- Geld en kwaliteit: betere bouw kwaliteit tegen aanvaardbare kosten;
- Kwaliteit: Voldoen aan Bouwbesluit;
- Houding, gedrag, cultuur;
- Resultaten verklaringen/bouw kwaliteit;
- Werking van het stelsel van kwaliteitsboring.

Resultaten (overall) uit de proefprojecten zijn één van de indicatoren voor de inwerkingtreding van het stelsel van kwaliteitsborging. Resultaten worden hier gedefinieerd²⁶ als:

- Ontwikkeling van uniforme werkwijzen;
- Juiste informatie steeds tijdig en adequaat beschikbaar is;
- Kwaliteitsborgers goedkeurende verklaringen afgegeven
- Resultaten uit de pilots worden gebruikt voor eventuele verbeteringen, (kleine) aanpassingen en/of concrete invulling van lagere regelgeving, als daartoe de resultaten aanleiding geven.

²⁶ Zie de brief van de minister aan de Eerste Kamer voorafgaand aan de stemming, d.d. 11 mei 2019.